PHI LÝ TRÍ

MIT. Làm sao mà hai người bạn – hai con người thật thà – lại có thể nhìn nhận một pha bóng theo hai cách khác nhau? Thực ra, làm thế nào mà hai người lại nhìn nhận cùng một sự kiện và diễn giải nó như là để ủng hộ cho quan điểm trái ngược của mình? Vì sao một đôi vợ chồng đang cãi nhau lại nhìn thấy nguyên nhân tranh cãi của họ hoàn toàn khác nhau?

Một người ban của tội đến làm việc ở Belfast, Ireland trong vai trò là một nhà báo nước ngoài, đã miêu tả cho tôi một cuộc gặp gỡ giữa anh với các thành viên của IRA (Irish Republican Army: Quân đội Cộng hòa Ireland). Cuộc phỏng vấn đang diễn ra thì có tin, Giám đốc Nhà tù Maze, một khu nhà tù giam giữ nhiều điệp viên của IRA đã bi ám sát. Các thành viên IRA đón nhân tin này với vẻ hài lòng và coi đây là một chiến thắng trong sự nghiệp của họ. Người Anh không nhìn nhận vấn đề theo cách đó. Ngày hôm sau, các tít báo ở London đều thể hiện sự tức giận sôi sực và kêu gọi sự trừng phạt. Thực tế, người Anh nhìn nhận sự kiện như là một bằng chứng chứng minh rằng các cuộc thảo luận với IRA sẽ không dẫn tới đâu và IRA phải bị tiêu diệt. Tôi là một người Israzel, vì vậy tôi không lạ lẫm với vòng bao lực luấn quần như vậy. Bao lực không phải là chuyện hiếm hoi. Nó xảy ra thường xuyên đến mức mà chúng ta ít khi hỏi mình tại sao. Tại sao bạo lực lại xảy ra? Liệu đó có phải là một hệ quả của lịch sử, một cuộc đua chính trị? Hay phải có một cái gì đó mang tính phi lý trí trong mỗi chúng ta mà nó khuyến khích bạo lực, khiến chúng ta xem xét một vấn đề theo những cách hoàn toàn khác nhau?